

311 Diversificatie naar niet-agrarische activiteiten

b. Hernieuwbare energie

Relevante artikel(en)

- Artikel 52 (a) (i) en artikel 53 van Verordening (EG) No. 1698/2005
- Artikel 35 van en 5.3.3.1.1 van Annex II van Verordening (EG) No. 1974/2006

Maatregelcode: 311

Reden voor inzet op deze maatregel

Diversificatie draagt bij aan de verbreding van de plattelandseconomie, de multifunctionaliteit en nieuwe economische expansiemogelijkheden voor individuele agrarische bedrijven, en daarmee aan de versterking van de perspectieven voor bedrijfscontinuïteit van deze agrarische bedrijven.

Op gebiedsniveau en in de tijd lopen de argumenten om diversificatie te stimuleren uiteen of gaat het juist om een samenspel van argumenten:

- In agrarische gebieden onder stedelijke druk draagt het stimuleren van diversificatie bij aan nieuwe economische perspectieven voor de landbouw. Diversificatie is hier een alternatief voor uitbreiding en schaalvergroting en het versterkt de cohesie. De potentie in deze gebieden is groot door de vraag naar diensten en producten vanuit de stad.
- In gebieden waar intensivering van de landbouw ongewenst is door milieu- en grondgebruikbeperkingen biedt diversificatie nieuwe economische perspectieven.
- In gebieden waar (vormen van) diversificatie nog beperkt van de grond komt zullen pilots aanjager zijn. Aanbod kan hier ook vraag creëren, de eerste initiatieven zijn het meest risicovol voor de ondernemer.
- In gebieden waar de werkgelegenheid gering is, of juist erg eenzijdig (agrarisch) gericht is levert diversificatie een bijdrage aan het werkgelegenheidsaanbod.

Er is volop ontwikkeling van verbeterde technieken voor hernieuwbare energie op agrarische bedrijven, al dan niet gerelateerd aan de primaire agrarische productie. De technieken hebben een lange terugverdientijd waardoor de opschaling achterblijft. De reden voor de inzet van deze maatregel is versnelde opschaling van de hernieuwbare energieproductie op agrarische bedrijven.

Doel van de maatregel

Het stimuleren van diversificatie naar niet-agrarische activiteiten op agrarische bedrijven, gericht op het genereren van aanvullende of alternatieve inkomstenbronnen uit activiteiten rond hernieuwbare energie. Dergelijke nieuwe activiteiten dragen bij aan een multifunctioneel gebruik van het platteland, aan de verbreding van de economische basis van het agrarisch bedrijf en aan de plattelandseconomie. De agrarische sector behoeft steun bij het opschalen en professionaliseren van productie en afzet van hernieuwbare energie, afkomstig uit reststromen en natuurlijke bronnen op het agrarisch bedrijf. De diversificatie kan ook betrekking hebben op reductie van energiegebruik op basis van fossiele brandstoffen.

Reikwijdte en acties

Gesubsidieerd worden:

- Projecten gericht op investeringen in niet-agrarische activiteiten op agrarische bedrijven die diversificatie rond hernieuwbare energie tot doel hebben. Dit betreft ook investeringen die uitbreiding of professionalisering van diversificatie op agrarische bedrijven tot doel hebben. De planvorming inclusief het ondernemersplan kan onderdeel zijn van het project.
- Projecten voor stimulering van samenwerking gericht op bevordering van diversificatie rond hernieuwbare energie. Het gaat om samenwerking tussen landbouwbedrijven onderling.
- Introductie van nieuwe informatietechnologie op het platteland ondersteunend aan en als onderdeel van het project gericht op diversificatie rond hernieuwbare energie op het agrarische bedrijf.

Begunstigden

Een lid van het landbouwhuishouden. Dit is een natuurlijke of rechtspersoon dan wel een groep natuurlijke of rechtspersonen, ongeacht de rechtspositie van de groep en haar leden volgens het nationale recht, uitgezonderd werknemers in de landbouw. Wanneer een lid van het landbouwhuishouden een rechtspersoon dan wel een groep van rechtspersonen is, moet dit lid ten tijde van het aanvragen van de steun een landbouwactiviteit op het landbouwbedrijf uitoefenen. Het is mogelijk dat het landbouwbedrijf waar het begunstigde lid toe behoort, als gevolg van de projectactiviteiten na beëindiging van het project niet meer binnen de definitie van landbouwbedrijf valt

maar bijvoorbeeld als microbedrijf wordt aangemerkt. Het lid blijft voor dit project echter eindbegunstigde binnen deze maatregel.

Soorten diversificatie die voor steun in aanmerking komen

- Productie van biogas met gebruikmaking van organisch afval (productie op het bedrijf en lokale productie).
- Verwerking van uit de landbouw / bosbouw afkomstige biomassa tot hernieuwbare energie.
- Installaties/infrastructuur voor hernieuwbare energie op basis van biomassa en andere hernieuwbare energiebronnen (zonne- en windenergie, geothermische energie).

Voorwaarden maatregel

- De steun draagt bij aan de opschaling, professionalisering, marktversterking, vernieuwing, nieuwe investeringen of ontwikkeling van diversificatie rond hernieuwbare energie.
- De activiteit is verenigbaar met, en bij voorkeur bijdragend aan landschappelijke doelen. Afwegingen worden weergegeven in provinciale streek- en omgevingsplannen.
- De gesubsidieerde investering dient gedurende vijf jaar te rekenen vanaf het namens de beheersautoriteit genomen financieringsbesluit geen belangrijke wijziging te ondergaan die:
 - de aard of de uitvoeringsvoorwaarden ervan raakt, of een onderneming of overheidsinstantie onrechtmatig voordeel oplevert;
 - het gevolg is hetzij van een verandering in de aard van de eigendom van een infrastructuurvoorziening, hetzij van de beëindiging of verplaatsing van een productieactiviteit.
- Aanvrager dient over voldoende vakbekwaamheid en deskundigheid te beschikken, dan wel aan te tonen dat hij de benodigde vakbekwaamheid ontwikkelt al dan niet binnen het project.
- Aanvrager dient een ondernemersplan gericht op de projectactiviteiten te overleggen.
- Biobrandstoffen die niet voldoen aan de duurzaamheidscriteria van artikel 15 van de richtlijn ter bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen komen niet voor subsidie in aanmerking.
- Een projectaanvraag dient een milieubalans te bevatten. De milieubalans dient positief te zijn.
- Steun is gericht op kleine en middelgrote ondernemingen voor activiteiten die niet vallen onder Bijlage I van het EU verdrag
- alle voorwaarden van Commissie Verordening (EG) nr. 1998/2006 zullen nageleefd worden (met inbegrip van het feit dat de 200.000 EURO niet kan gecumuleerd worden met de 7.500 EURO de *minimis* steun in het kader van Verordening (EG) nr. 1535/2007)

Milieueffecten

De activiteit is verenigbaar met, en bij voorkeur bijdragend aan landschappelijke doelen, en dient te passen binnen het plattelandsbeleid ten aanzien van visuele effecten, verkeer en hinder door geluid. Afwegingen worden weergegeven in provinciale streek- en omgevingsplannen.

Beoordelingscriteria

- De mate waarin het project gericht is op energie op basis van biomassa en/of reststromen.
- Mate waarin het project een voldoende economisch perspectief heeft, blijkens de economische onderbouwing in het ondernemingsplan. Het project dient in elk geval een positief economisch perspectief te hebben.
- Mate waarin het project bijdraagt aan verbetering van het bedrijfsinkomen blijkens het ondernemingsplan.
- Mate waarin het project bijdraagt aan de substitutie of verlaagd gebruik van fossiele brandstoffen blijkens de milieubalans.
- Mate waarin het project bijdraagt aan verlaging van de uitstoot van methaan.
- Mate waarin de exploitatie voor de langere termijn gedekt is blijkens het ondernemingsplan.
- Mate waarin het project bijdraagt aan de instandhouding of toename van de werkgelegenheid blijkens het ondernemingsplan.
- Mate waarin aan een lokale of regionale behoefte wordt voldaan.

Soorten in aanmerking komende kosten

In geval van investeringen, zijn de subsidiabele uitgaven gelimiteerd tot:

- De bouw, verwerving of verbetering van onroerende goederen; kosten van grond, gebouwen, bouwconstructies, inrichting van gebouwen en terreinen (inclusief verbetering en aanpassingen ten behoeve van het project). De kosten voor grond mogen maximaal 10% van de projectkosten bedragen.

- De aankoop of huurkoop van nieuwe machines en bedrijfsuitrusting, inclusief computerprogrammatuur tot ten hoogste de marktwaarde van het bedrijfsmiddel; overige kosten voor de huurkoopovereenkomst, zoals de met de financiering gemoeide rentekosten, verzekeringskosten, overhead en bemiddelingskosten zijn niet subsidiabel.
- Eenmalige voorbereidings-, plan- en organisatiekosten om te komen tot een goed projectplan zoals architectenkosten, ingenieurbureaus, adviesondersteuning, de kosten van het opstellen van een milieubalans, verwerving van patentrechten en licenties, tot maximaal 15% van de projectkosten gericht op diversificatie rond hernieuwbare energie. Slechts indien goed beargumenteerd kunnen de voorbereidingskosten maximaal 25% van de totale projectkosten bedragen, het dient dan te gaan om risicovolle of experimentele projecten waarbij meer kosten gemaakt moeten worden om te komen tot een goed onderbouwd projectplan.
- Kosten van het direct bij de uitvoering van het project betrokken personeel alsmede kosten van eigen arbeid van de aanvrager in het kader van het project.
- Voor hernieuwbare energie zijn de in aanmerking komende kosten beperkt tot de extra kosten die ten laste van de begunstigde komen ten opzichte van een traditionele energiecentrale of een traditioneel verwarmingssysteem met dezelfde capaciteit inzake daadwerkelijke energiebenutting.

Niet subsidiabel zijn:

- Gewone vervangingsinvesteringen.
- Exploitatie- en beheerskosten.

Steunintensiteit

De de minimis is voor deze investeringen van toepassing: het totaal aan steun dat aan een eindbegunstigde over een periode van drie belastingjaren kan worden verstrekt bedraagt € 200.000,-. Onder belastingjaar wordt verstaan: belastingjaar als bedoeld in art. 2 van de verordening (EG) nr. 1998/2006 betreffende toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op de de minimissteun.

Soort ondersteuning

Eenmalige subsidie, zonder toepassing van vooruitbetalingen of subsidie op rente.

Demarcatie en criteria met andere Europese financiële instrumenten

Maatregel 312, 313 en 321: activiteiten (incl. eindbegunstigde) die onder maatregel 311 passen, maar die ook binnen de reikwijdte van maatregel 312, 313, 321 of EFRO (de OP's) passen, vallen binnen maatregel 311.

De afbakening met maatregel 114, 121, 123, 124, 125 en 133 is gelegen in het feit dat deze maatregelen zich richten op agrarische activiteiten, terwijl maatregel 311 is gericht op diversificatie naar niet-agrarische activiteiten (non-annex-1 producten).

Financiering

Soort	Totaal bedrag 2010-2013 (verwachting) (in miljoenen euro's)
Private financiering	11,3
Nationale publieke steun	2,5
EU publieke steun	7,5
Verwachte totaal voor 2009-2013	21,3

Overgangsbepalingen

Overgangsbepalingen voor acties gefinancierd uit POP1 zijn van toepassing in geval van uitspraken bezwaar en beroep.

Gekwantificeerde doelen voor EU-indicatoren

Type indicator	Indicator	Nulsituatie	Streefwaarde
Output (verplicht)	Aantal ondersteunde acties	0	40
	Totaal investeringsvolume	0	€ 20 miljoen